

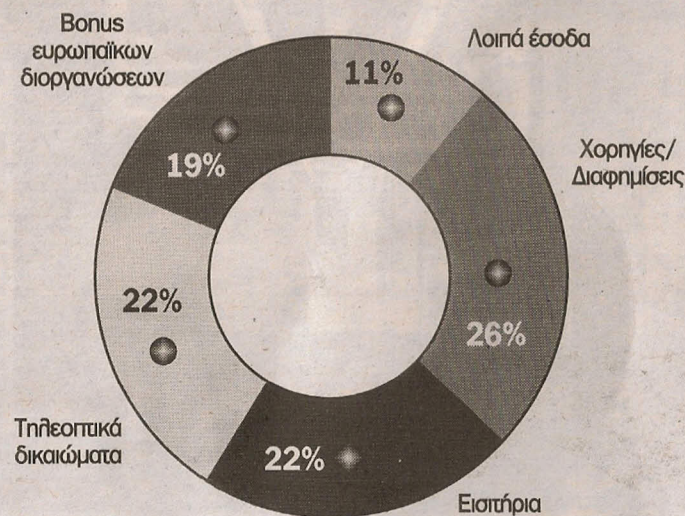
ΠΟΣΟ ΕΠΙΔΡΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Η «βιομηχανία» της Super League

► ΡΕΠΟΡΤΑΖ | ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΣΟΥΚΗ
souki@kerdos.gr

Ο «πυρήνας» δραστηριοτήτων της Super League, που μεταφράζεται στα εισιτήρια και τη συμμετοχή των ελληνικών εταιρειών σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις, δημιουργεί πάνω από 180 εκατ. ευρώ σε όρους ΑΕΠ, ενώ σημαντικά υψηλότερη, στα 2,1 δισ. ευρώ, είναι η επίδραση στο ΑΕΠ από τη δραστηριότητα στο «οικοσύστημα» των ΠΑΕ, ήτοι για προϊόντα και υπηρεσίες που συνδέονται με αυτό, όπως τα τυχερά παιχνίδια, οι τηλεοπτικές μεταδόσεις, η αθλητική ενήμερωση, η διαφήμιση, η εστίαση και η ένδυση. Σε όρους απασχόλησης, η επίδραση εκτιμάται σε περισσότερες από 40 χιλ. θέσεις εργασίας. Επιπλέον, οι δραστηριότητες που συνδέονται με τη Super League προσφέρουν, άμεσα και έμμεσα, συ-

Κατανομή λειτουργικών εσόδων ΠΑΕ Super League*

* Δεν περιλαμβάνονται τα έσοδα από μεταγραφές παικτών. Η κατανομή αφορά εκτίμηση για το σύνολο των ομάδων και δεν απεικονίζει τη διάρθρωση των εσόδων μιας τυπικής ΠΑΕ.
ΠΗΓΗ στοιχείων: ΠΑΕ Super League, Επεξεργασία IOBE

Από τον κύκλο εργασιών των ΠΑΕ, το 26% προέρχεται από χορηγίες και διαφημίσεις (45 εκατ. ευρώ).

Ακολουθούν τα παρόμοιου ύψους έσοδα από εισιτήρια και τηλεοπτικά δικαιώματα (22%, 37 - 38 εκατ. ευρώ κάθε κατηγορία).

Τα έσοδα από τις συμμετοχές σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις έπονται με 19% (32 εκατ. ευρώ) των λειτουργικών εσόδων.

Το υπόλοιπο 11% εκτιμάται ότι αντιστοιχεί σε λοιπά έσοδα, όπως επιχορηγήσεις από διοργανώτριες Αρχές (εκτός από UEFA) και έσοδα από άλλες εμπορικές δραστηριότητες.

180 εκατ

άλλες εμπορικές δραστηριότητες. Στη χώρα μας, αν και ποσοστό

νείς ποδοσφαιριστές από τα τμήματα υποδομών. Την περίοδο 2012/2013 ο αριθμός των Ελλή-

έσοδα στο κράτος από φόρους και εργοδοτικές εισφορές.

Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από την έρευνα της Super League σε συνεργασία με το **Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)** και τη **Στόχασις Σύμβουλοι Επιχειρήσεων ΑΕ** στην οποία εκτιμάται η συνολική συνεισφορά της Super League στην ελληνική οικονομία, ενώ παρουσιάζονται οικονομικά στοιχεία για την εξέλιξη του επαγγελματικού ποδοσφαίρου στη χώρα μας.

ΑΠΟ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Η εξέταση της διάρθρωσης των εσόδων των ΠΑΕ της Super League αναδεικνύει το γεγονός ότι η κατανομή των εσόδων των μεγαλύτερων ΠΑΕ, οι οποίες λαμβάνουν πρόσθετα έσοδα από τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις είναι αρκετά πιο κοντά στα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η τυπική ΠΑΕ ωστόσο έχει υψηλή εξάρτηση από τα έσοδα που προέρχονται από τηλεοπτικά δικαιώματα, ενώ η συμμετοχή των εμπορικών εσόδων είναι περιορισμένη. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας τα έσοδα των ΠΑΕ Super League για την περίοδο 2011/2012 ήταν στα 175 εκατ. ευρώ, την ίδια στιγμή που η αξία του ευρωπαϊκού επαγγελματικού ποδοσφαίρου των 52 ευρωπαϊκών πρωταθλημάτων για την ίδια περίοδο ήταν στα 19,4 δισ. ευρώ. Από τον κύκλο εργασιών των ΠΑΕ, το 26% προέρχεται από χο-

σε όρους ΑΕΠ από εισιτήρια και συμμετοχή σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις

2,1 δισ.
στο ΑΕΠ από προϊόντα, τηλεοπτικές μεταδόσεις, διαφημίσεις κ.λπ

40 χιλ.
θέσεις εργασίας σε όρους απασχόλησης

ρηγίες και διαφημίσεις (45 εκατ. ευρώ), ακολουθούν τα παρόμοιου ύψους έσοδα από εισιτήρια και τηλεοπτικά δικαιώματα (22% ή 37-38 εκατ. ευρώ η κάθε κατηγορία), ενώ τα έσοδα από τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις έπονται με 19% (32 εκατ. ευρώ) των λειτουργικών εσόδων. Το υπόλοιπο 11% εκτιμάται ότι αντιστοιχεί σε λοιπά έσοδα όπως επιχορηγήσεις από διοργανώτριες αρχές (εκτός από UEFA) και έσοδα από

μεγαλύτερο του 50% των εισιτηρίων από εισιτήρια αποδίδεται σε τρίτους φορείς, η πώληση εισιτηρίων (περίπου 20% των συνολικών εσόδων) αποτελεί αρκετά σημαντική πηγή εσόδων για τις ΠΑΕ. Ο αριθμός των εισιτηρίων μετά από τη σημαντική άνοδο που παρουσίασε στα μέσα της δεκαετίας του 2000 υποχώρησε την αγωνιστική περίοδο 2012/13 κατά 38% σε σχέση με τη μέγιστη τιμή που καταγράφηκε την περίοδο 2008/2009, παραμένοντας όμως υψηλότερος από τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας.

Οι ομάδες της Super League έχουν μειώσει τη μέση τιμή του εισιτηρίου κατά 20% σε σχέση με το 2008, με τη μέση τιμή να διαμορφώνεται την περίοδο 2012/2013 ήταν στα 10,1 ευρώ.

Περισσότερο από το 50% των εισιτηρίων στη Super League το 2012/13 συγκεντρώθηκε από τρεις ομάδες (**Ολυμπιακός, ΠΑΟΚ, ΑΕΚ**), όταν σε ευρωπαϊκό επίπεδο ανάλογη εικόνα παρουσιάζεται μόνο στο πορτογαλικό πρωτάθλημα.

Όπως προκύπτει από τη μελέτη, οι ΠΑΕ-Μέλη της Super League εμφανίζουν υψηλό ποσοστό αμοιβών και εξόδων προσωπικού ως προς τα συνολικά έσοδα (93% το 2011), πολύ υψηλότερα από το ευρωπαϊκό μέσο όρο, ο οποίος διαμορφώθηκε σε 65% το 2011 και περιορίστηκε σε 61% το 2012.

Στο πλαίσιο αυτό, καταγράφεται τα τελευταία χρόνια στροφή των ΠΑΕ στους Έλληνες ή γηγε-

νων ποδοσφαιριστών ήταν 346 από 226 την περίοδο 2011/2012, ενώ ο αριθμός των ξένων ποδοσφαιριστών μειώθηκε από τους 194 στα 142.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Παρά τα προβλήματα και τις αδυναμίες, οι προοπτικές της Super League στη χώρα μας είναι θετικές.

Σε αυτό θα συμβάλλουν τα ακόλουθα:

1. Η εκπόνηση ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων στα οποία θα τίθενται ξεκάθαροι στόχοι και στρατηγικές για κάθε ΠΑΕ, δίνοντας κατ' αρχήν έμφαση στην αποτελεσματική οργανωτική δομή και στις αντίστοιχες διαδικασίες.

2. Η ανάπτυξη τμημάτων υποδομών και η ορθολογική οικονομική διαχείριση, με σκοπό τον εξορθολογισμό της λειτουργίας των ΠΑΕ και η οικονομική τους βιωσιμότητα.

3. Σε επόμενο στάδιο, το επιχειρηματικό σχέδιο μπορεί να προβλέπει επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες (συστήματα διαχείρισης δεδομένων αγώνων, CRM, αξιοποίηση κινητών εφαρμογών και κοινωνικών δικτύων) και ανάπτυξη μίας αποδοτικής εμπορικής πολιτικής, με στόχο να αξιοποιηθούν τα πλεονεκτήματα του επαγγελματικού ποδοσφαίρου (δημοφιλές άθλημα με πιστό κοινό) και να εκμεταλλευθούν οι ΠΑΕ τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στο σύγχρονο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο.